

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VII. Colliguntur vaticinationes Christi praenuntiae, è Genesi,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent. Eadem est sententia istorum Johannis Evangelistæ: *Multa quidem & alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. Hæc autem scripta sunt, ut credatis, quia Jesus est Christus Filius Dei, & ut credentes vitam habeatis in nomine ejus.* Non ergo argumentorum, quæ ad fidem Religioni Christianæ faciendam, vel ex miraculis Christi & Apostolorum, vel aliunde utiliter petuntur, robur infringo: (absit à me hoc nefas:) suum duntaxat Prophetiis servari volo. Utraque complexus est Apostolus hoc commate: *Et sermo meus, & predicatio mea, non in persuasibilibus humana sapientia ver-* 1. Cor. 2. 4.
bis, sed in ostensione spiritus & virtutis: & δαδὲν ἔπεισαν ἡμᾶς & δυνάμεις: Demonstrationem spiritus appellat, quæ fit per prophetias, cujusmodi hæc nostra est: demonstrationem virtutis, quæ fit per miracula. Ita quidem interpretatur Origenes.

VI. Contra vero vel proxime & directe, vel remote & oblique Christum Jesum esse prædictum præfracte negarunt alii: quorum tamen opinio non simplex est & uniuersum, sed in geminas videtur sectas fuisse diuisa. Quidam enim Messiam à Prophetis prædictum esse non negant; at Jesum eum esse Christum qui prædictus est, ejusque vitam, mortem, aliaque gestas res in Veteri Testamento fuisse prænuntiatas, id vero negant. Quam opinionem defendunt Judæi, & olim defendebat Marcion. Alii vero, qui Christum alium non expectant, quod faciunt Judæi, sed Jesum fatentur esse Christum, prædictum tamen à Prophetis esse infitiantur. Quæ in hæresi fuerunt Manichæi, magnaue adversus Faustum doctrinæ hujus patronum Augustino concertatio est. Eam deinde Theodorus Mopsuestenus, nefarius Hæreticus, sibi defendendam proposuit, in suis Libri Duodecim Prophetarum explanationibus, ut discimus ex Collatione quarta Concilii Quinti. Itaque consentientes habemus & faucentes Judæos in septimæ hujus Propositionis defensione, quæ multas haberi statuimus in Veteri Testamento Prophetias de Messia: adversarios vero Manichæos, & Theodoros, quos hic nobis oppugnandos proponimus: neque solum ad id colligemus verba Veteris Testamenti quibus venturus prænuntiatur Messias, sed res etiam ac signa quibus adumbratur & præfiguratur; non omnia quidem anxie corradentes, quæ in hanc sententiam congeri poterant, sed illustria tantum, & Ethnicorum, aut Hæreticorum cavillationibus majora: cavebimusque interim ne quod in aliquibus Christianis carpebat olim Maimonides, id admittamus, ne videlicet nimio partium studio proveci longius, signi ac typi, aut vaticinii vim vel ingratius tribuamus iis antiqui Fœderis testimoniis, quæ utroque vacua sunt. Deinde vero Messiam illum, fuisse Jesum Nazarenum ex eorumdem Prophetarum prædictionibus alia Propositione ostendemus. Impium porro Apellem, de Marcionistarum grege Hæreticum, qui Prophetias ut falsas sibi que contrarias ac dissonas penitus alpernabatur, haudquam hic adoriemur. Quod opportunius fiet ab iis, qui interpretandas illas susceperunt. Quanquam vel ex sequentibus, iisque præsertim quæ Propositione nona colligemus, sibi met consentire ipsas, & in prænuntiando Christo Jesu præclare convenire probabimus.

VII. Prima occurrit capite tertio Geneseos, ubi serpentem insidiatorem his verbis affatur Deus: *Inimicitias ponam inter te & mulierem, & semen tuum & semen illius: Ipse conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo illius.* Vulgata quidem habet *Ipsa*; at Ebraicum exemplar, & Septuaginta Senum Interpretatio, & Samaritana editio habent *Ipsæ*. Ita & Onkelos, & Jacobus Tawosus Judæus, Periscus interpres, & Syrus. Ita Irenæus, Cyprianus, & Hieronymus. Nempe significatur Christus. Quod quamvis Judæi recentiores alio flectere sunt conati, contra it tamen vetustiorum fides, qui majori candore Christum hic agnoscunt. Ait quippe Jonathan ben Uziel futurum ut filii mulieris, homines videlicet, præceptis divinis obtemperando caput serpentis conterant; rursus calcem eorum dente invadat serpens, cum prolabantur in vitia; at serpenti remedium fore nullum, piorum vero hominum vulnere Christum, cum venerit, medicinam facturum. Quod perinde est ac si diceret Christum per sanctos homines auxilio ejus fretos, insidiantem iis Dæmonem devicturum. Quam interpretationem amplexus est Hierosolymitanus Paraphrastes.

Alteræ venturi Christi prædictio iis continetur pollicitationibus, quibus Abrahami, Isaac, & Jacobi fidem ac virtutem Deus est profecutus, cum futurum ipsis sponddit, ut *Benedicantur in iis, & in semine eorum, cunctæ tribus terræ.* Quæ sic intellexit Petrus, cum ad Judæos verba faceret: *Vos estis filii Prophetarum, & Testamenti quod disposuit Deus ad Patres nostros, dicens ad Abraham: Et in nomine tuo benedicentur omnes familiae terræ. Vobis primum Deus suscitans Filium suum, misit eum benedicientem vobis, ut converterat se unusquisque à nequitia sua.* Nec aliter Paulus cum scriberet ad Galatas: *Abrahæ dictæ sunt promissiones, & semini ejus. Non dicit; Et seminibus, quasi in multis,* Gal. 3. 16.

Joh. 10. 30, 31:

1. Cor. 2. 4.

Origen. libr. 1. cont. Cels. Duplex eorū secta, qui prædictum fuisse Christum negarunt.

August. adv. Faust. Manich. libr. 12. cap. 1. & libr. 16. c. 4.

Colliguntur vaticinationes Christi prænuntia: 2. Genes. Gen. 3. 15. Iren. l. 4. c. 78. Cyprian. Test. libr. 2. cap. 9. Hier. Tradit. Ebr. in Gen.

Gen. 12. 3. & 18. 18. & 22. 18. & 26. 4. & 28. Act. 3. 25. 26.

Gal. 3. 16.

sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus. Sic intellexerunt & Judæi, ut apparet ex libro Chafidim R. Samuelis, ubi promissio hæc Dei tunc ad effectum dicitur esse perventura, cum Christi temporibus boni erunt Abrahami posterii. Reperitur & eadem pollicitatio in Psalmo septuagesimo primo, quem ex magna parte ad Christum referri suo loco ostendam, licet *יְהוֹשֻׁעַ* in gratiam Salomonis scriptus sit. Nunc si rem non ex auctoritate, sed ex ratione spectemus, certum est non aliter quam per merita Christi comparatam esse hominibus eam gratiam, qua justii fiunt, quæque his locis *benedictio* appellatur, unde apposite iis usus est Paulus, cum probare vellet gratiam illam qua justii & sancti efficiuntur, non ex Mosaicæ Legis operibus, sed ex fide pendere. Nec id facturum fuisse Paulum credibile est, nisi inter Judæos constare scisset, his promissis Deum Abrahamo, Isaac, & Jacobo futurum spondisse, ut ex eorum profapia Messias olim esset oriturus. Hæc enim certissima erat Israëlitarum spes, fore ut sui generis ac sanguinis esset Christus, non aliis sane quam his quæ attulimus subnixæ testimoniis. Sciebant præterea ex vaticinio Jacobi Christum esse *expectationem gentium*, & ex Aggæo venturum esse *Desideratum cunctis gentibus*, proindeque non in alio *benedictum* iri omnes gentes terra.

Sequatur insigne illud Jacobi prædictum, quo Messias adventus, genus, tribus, tempus, & munus prædicuntur: *Non auferetur sceptrum de Juda, & dux de femore eius; donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium.* Quibus alsonant ista Aggæi de Christo: *Et movebo omnes gentes, & veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum.* Hæc recentiorum Judæorum plerique pro more suo commentitiis interpretationibus incrustare satagunt. At vetustiores ad Messiam sine hæsitacione referunt; Chaldæi præcipue Paraphrastæ, Thaimudista etiam, R. Selomoh, & R. David Kimchi. Quoniam autem non Christi generatim prænuntium est istud testimonium, sed eum quoque Jesum fore indicat, alius erit infra de eo disputandi locus.

VIII. Christi venturi symbola quædam profert Paulus priore ad Corinthios: *Nolo enim vos ignorare, fratres, quoniam Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt, in nube, & in mari: & omnes eandem escam spiritalem manducaverunt, & omnes eundem potum spiritalem biberunt. Biberunt autem de spiritali consequente eos petra: petra autem erat Christus.* Tum subjicit: *Hæc autem omnia in figura contingebant illis.* Duos hic Christi typos observat Paulus, manna & rupem aquas profundentem: quorum illud Verbum Dei, hoc Sapientiam Dei, plane ad mentem Pauli Philo interpretatur. Nempe quibus olim esca & potus symbolis dissimulabatur Christus, sub iisdem nunc quoque populo suo in Eucharistiæ sacramento se impertit. Manna itaque in vastam solitudinem alendis Israëlitis fame jam prope deficientibus cælo depluens, Christum præclare exprimebat, cælo olim demittendum in terras bonæ virtutum frugis steriles, ad hanc sublevandam inopiam, & hominum animos pietatis ac sapientiæ nutrimentis pascendos. Petra quoque aquis salutaribus Israëlitarum in deserti squallore languentium sitim sedans, egreuium Christi simulacrum erat, gratiæ suæ salubres undas mortali generi propinantis.

IX. Præclarum de Christo Balaami arioli prædictum liber Numerorum suppleditat: *Videbo eum, sed non modo; intuebor illum, sed non prope. Orietur stella ex Jacob, & consurget virga de Israël, & percutiet duces Moab; vastabique omnes filios Seth; & erit Idumæa possessio ejus: hæreditas Seir cedit inimicis suis.* Quibus Messiam prænuntiarum olim fuisse Judæis persuasum ostendit impius Ben Cuzibæ vafania, qui Messiam se ferens hanc sibi prædictionem accommodabat: unde & Bar-Cocheba, sive *Filius stelle* appellatus est. Idem ostendunt Onkelos, & Jonathan, & Interpres Hierosolymitanus. Idem docet & Maimonides, atque hæc in mysticum sensum flectit: quod & faciunt Christiani interpretes, imprimisque Eusebius. Is *duces Moab*, Deos interpretatur Moabitidis regionis præsides, puta Beelphegor, eosque à Christo subactos, & domitos esse ait, tum cum is idolorum vanitatem adventu suo discussit. Filios quoque Seth & Edom, gentes exponit Dæmonum tyrannide oppressas, & à Christo in libertatem vindicatas. Stellam ait appellari Christum, quemadmodum Sol justitiæ à Malachia, oriens à Zacharia, lux ab Isaia appellatus est. Radicem eum nuncupat Balaamus, quemadmodum & germen, & virga, & furculus ab Isaia, & Jeremia, & Johanne quoque in Apocalypsi nuncupatur. Quanto hæc similia veris, quam quæ differit R. Lipman in Nitzachon, hæc *וְהָיָה לְיִשְׂרָאֵל* sumenda censens, atque ita Christianis extorquere contendens? Alii historicum quidem sensum Davidi tribuunt, à quo devicti sunt Moabitæ, ut capite octavo libri secundi Regum, & Psalmo quinquagesimo nono, & centesimo septimo traditur, mysticum vero Messias. Ego vero Maimonidæ Rabbiorum doctissimi auctoritatem secutus, id Balaami oraculum bifariam di-

Gen. 49. 10.

Agg. 2. 1.

Exodo, 1. Cor. 10. 1, & seq.

Phil. libr. Pejorem nisi iati mehor, & libr. Quis sit rerum divinarum hæret.

Numeris, Num. 24. 17, 18.

Euseb. Dem. libr. 9.

Mal. 4. 2. Zach. 3. 8. & 6. 12. Isa. 9. 2. Jer. 23. 5. Apoc. 5. 5. 2. Reg. 8. 2. Psal. 59. 8. & 107. 9.